

да имао Бога. Зашто онда говори да се тада сетио Бога, када је његова душа одбила да се утеши? Зато што је тада, у време невоље, тачније спознао то што Бог устројава невољама. „У дан невоље моје“, каже, „Бога тражих“ (Пс. 76, 3). Сазнавши, пак, уверио се да је Бог послао невоље на њега, да је Бог Свеблаг Отац, да Бог, видећи будуће, као садашње, све устројава на нашу корист. Такво уверење га није обмануло, већ је произвело чудесно дело. „У дан невоље моје Бога тражих, рукама мојим (пружах се) ноћу пред Њим, и не преварих се“ (Пс. 76, 3). Оно је искоренило његову тугу и донело радост његовом срцу. Стога је са великом радосћу клицао: „Сетих се Бога, и обрадовах се“.

Који је човек у свету искусио или жалосније невоље или тегобније потребе или мучније болести него што је све то истовремено искусио многострадални Јов? Био је богат, многодетан, најплеменитији од свих под сунцем, славан, здрав (Јов 1, 3). Једног дана био је такав, а другог дана постао је сасвим сиромашан, бездетан, незнатан, болестан и сав у ранама, „от главе до пете“. Дошао је до таквог стања да „...узе кријеп па се стругаше, и сјеђаше у пепелу“ (Јов. 2, 7 – 8). Дошли су му и пријатељи, али не да га утеше, већ да додају још боли у његово срце. Јер су га они, дошавши му, строго укоревали и грдили, као лицемера и безаконика. И сама жена му је додавала жалост на жалост и бол на бол, искушавајући га и подстичући на злохуљење. А који је мелем пронашао велики подвижник у толиким невољама? Који завој на толике ране? Размислио је преблажени муж да је све ово од Бога и да је Бог овако благоизволео, због чега је и

говорио: „Господ даде, Господ узео“ (Јов. 1, 21). Такво је уверење у његову душу уливало храброст, снагу, трпљење и у његова уста благодарарење Богу. „Господ, даде, Господ узео“, узвикивао је он, „нека је благословено име Господње“. О речи достојне поштовања, свете, душеспасоносне, речи утешне, исцељујуће и испуњене благодати Божје.

Боже и Господе сила и све твари Творче! „Сваки дар добри и сваки поклон савршени одозго је, силази од Оца свјетлости“ (Јак. 1, 17). Даруј нам овај дар, да када нас муче болне несреће или узнемирава туга у жалостима, да не гледамо доле по земљи, као неразумне животиње, већ да, као разумни људи узводимо очи горе, на небо; удостој нас да се сећамо тога да си ти наш Отац, Који си нас толико заволео, да си и Сина Свога Јединородног дао ради нашега спасења и да је од Тебе и срећа и несрећа, и здравље и болест. Увери наш ум у то да Ти на нашу корист шаљеш различите недаће, и да нас кажњаваш да би нас исцелио, удараш да би нас помиловао, кажњаваш, да би нас прославио. Постави у наш ум мисао, коју је имао блажени Јов, када си испитивао његово трпљење невољама. Усади у нашу душу мисао о речима свештене молитве, којој нас је научио Твој Син Јединородни.

Блажен је, браћо и сестре, онај човек који у свакој својој жалости и мисли и говори свете речи Јовове: „Господ, даде, Господ узео, нека је благословено име Господње“ (Јов. 1, 21). Блажен је онај човек, који у свакој својој непријатној ситуацији и мисли и говори свештене и спасоносне речи молитве Господње: „Нека буде воља Твоја и на земљи, као на небу“ (Мт. 6, 10)

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ДЕВЕТНАЕСТА НЕДЕЉА ПО ДУХОВИМА

света првомученица Текла, свети краљ Милутин

свети краљ Владислав

Лк. 5, 1 - 11, зч. 17; Мт. 25, 1 - 13, зч. 104.

2Кор. 11, 31 - 12, 9, зач. 194; 2Тим. 3, 10 - 15, зч. 296.

архиепископ Никифор (Теодокис)

БЕСЕДА О ТОМЕ ДА АКО СЕ НЕКО УВЕРИ У ТО ДА ЈЕ СВАКА НЕСРЕЋА И СТРАДАЊЕ ОД БОГА, ТО ЋЕ УВЕРЕЊЕ БИТИ МЕЛЕМ КОЈИ ИСЦЕЉУЈЕ СВАКУ БОЛЕСТ И ТУГУ

Свехвални апостол Павле, помишљајући на то да гонитељи Јеванђелске проповеди спречавају распростирање вере, а да он нема снаге да их онеспособи, од тога је осећао толику тугу, да је три пута молио Господа, да га избави од оних. „За њега трипут Господа молих, да одступи од мене“ (2Кор. 12, 8). Када је, пак, добио извешће, да је то воља Божја: пошто тамо где људска природа бива немоћна, открива се савршенство силе Божје, тада је тугу променио на задовољство и са радосћу се хвалио тиме што је немоћан и слаб. „Зато ћу се најрадије хвалити својим немоћима“ (2Кор. 12, 9). Тада му је било пријатно све што је претрпео од непријатеља Јеванђеља. „Зато сам добре воље“, говорио је, „у немоћима, у поругама, у невољама, у гоњењима, у тјескобама за Христа“. Тада је велегласно проповедао, да када је по природи немоћан, тада је по благодати силан: „јер када сам слаб онда сам силан“ (2Кор. 12, 10). Чему

нас, пак, учи Павлов свети пример? Он нас, љубљена моја браћо, учи томе, какав је то мелем, који исцељује сваку тугу и патњу. Ми сви имамо потребу за овим небеским мелемом, јер у овом свету нико није без невоља и сви јако често пијемо горку чашу невоља. „У свету ћете имати жалост“ (Јн. 16, 33). Али какав је овај лековити мелем? Он је то што је променило Павлов жалац у сладост. Шта је излечило Павлову прекомерну тугу? Ништа друго осим вера у то да је страдао по вољи Божјој. Ако се и ми уверимо у то да свако страдање бива по Божјем допуштењу, ово ће уверење бити мелем, који исцељује сваку бол и жалост.

Али када, рећи ћеш ти, видим да сам дошао до крајњег сиромаштва, пошто су ми разбојници похарали сво имање, или да сам постао незнатан у друштву и спао међу најпотлаченије, пошто су ме завидљивци лишили угледа који сам имао, или да сам тешко болестан, јер ми је непогодна клима нарушила здравље, како могу

email: kontakt@manastirpodmaine.org

интернет презентација: manastirpodmaine.org

бити уверен да је ова невоља на мене дошла из руке Господње? Вером коју имаш. Зар не верујеш да Бог, ради остварења Своје свемогуће воље као оруђа користи и неке људе и стихије, као што је искористио фараона и ваздух и воду и огањ и земљу у Египту у време Мојсијево. Зар не верујеш, „јер је Господ – Бог Велики, и Цар велики над свима боговима; јер су у руци Његовој крајеви земље, и висине гора Његове су. Јер је Његово море, и Он га је створио, и копно су руке Његове саздале“ (Пс. 94, 3 – 5)? Не исповедаш ли да „Господ убија, и оживљује; спушта у гроб, и извлачи. Господ сиромаша, и богати; понижује, и узвишује. Сиромаша подиже из праха, и из буњишта узвишује убога да га посади с кнезовима, и даје им да наслиједе пријесто славе“ (1Сам. 2, 6 – 8)? Не чујеш ли Господа твога да говори: „А вама је и коса на глави сва избројана“ (Мт. 10, 30), и тиме показује да Он управља свиме што поседујемо, па чак и најмањим стварима, чак и судбинама располаже и промишља? Ако верујеш да Он јесте Бог, онда мораш да верујеш и у то да Он о свему промишља. Уколико, пак, не промишља, онда не промишља или зато што не може, или зато што не жели. Прво означава немоћ, а друго злобу. И једно и друго су страсти, које су од најбезстрасније, најсвемоћније и најсавршеније божанске природе даље него што је небо од земље. Увиђаш ли да, уколико верујеш у то да Бог постоји, онда мораш веровати и у то да су невоље, туге, немоћи и све што трпиш - од Бога.

Пошто сви који верују имају овакво уверење, онда послушајте како од овог уверења долази утешење у жалостима. Многа су имена Божја, а од

њих је најзначајније и преславно име Отац. Ово име, као оно које показује Његову љубав и милосрђе, толико је угодно Богу, да не само што је благоизволео да оно буде написано на многим местима у Светом Писму, већ је и заповедио, да Га, када се молимо, називамо Оцем: „Овако, дакле“, рече, „молите се ви: Оче наш који си на небесима“ (Мт. 6, 9). Пошто се Бог назива и јесте Отац, следствено је и кажњавање које је од Њега, очинско, односно такво да нам доноси корист. Јер који отац кажњава сина, не да би му било на корист, већ на штету? Пошто је Он, понављам, Отац и то Отац који толико воли Своју децу, да има толику љубав према њима, какву нико други не поседује: „Од ове љубави нико нема веће, да ко живот свој положи за пријатеље своје“ (Јн. 15 13), онда је одавде јасно да је и сама казна коју Он шаље, заправо љубав. Милост и добротинство. Кажњава да би спречио штету: „узет би, да не би зло изменило разум његов, или лукавство преварило душу његову“ (Прем. 4, 11). Кажњава да би исправио: „Господ Господ отвори ми уши, и ја се не противих, не отступих натраг“ (Ис. 50, 5). Кажњава, да помиљује: „посетићу палицом безакоња њихова и ранама неправде њихове; али милост Моју нећу уклонити од њих“ (Пс. 88, 33 – 34). Кажњава да би искушо и прославио: „као злато у огњеној пећи испроба их и као свеплодну жртву прими их“ (Прем. 3, 6). Кажњава мало да би учинио велико добротинство. „И мало намучени, велика ће добра задобити“ (Пре., 3, 5). Када би злато имало осећање и глас, онда би оно без сумње узвикивало и говорило ономе који га излива: стави ме у пећницу и сагори ме. Јер што се више усијам тим се више очишћујем.

Свакако да нам није пријатно док испијамо лек, гнушамо се и огорчујемо. Дрхтимо и мучимо се, када хирург пружи руку да одсече оболели део. Али ако верујемо да овакво лечење одстрањује смрт и дарује живот, прекидају се болесничке тешкоће и дарује најслађе здравље, онда не само што подносимо горчину терапије, ужасе операције, већ ово и тражимо од лекара и благодаримо му и речју и делом. Тим пре, онај ко је уверен у то да Бог кроз невоље одагнава оно што је штетно из душе, одвлачи је са пута погибљи, излива јелеј на греховне ране, кажњава га на кратко време, да би га успокојио и учинио му добро у све векове. Такав не само да осећа олакшање у болестима и утеху у жалостима, већ се са задовољством њима наслађује, као богонадахнути Павле.

Непознавање тога што има да се догоди повећава тугу у несрећама. Пошто не видимо и не знамо оно што често производи након неког времена, зато се и прекомерно растужујемо, када упадамо у невоље и несреће. Зашто толико тугујеш? Зато што си изгубио богатство? Али ако би видео да би те твоје богатство погрузило у срамна дела, која би ти уништила здравље, скратила живот, онда би твоја жалост нестала. Јер свакако да би здравље и живот претпоставио болести и смрти. Зашто си снужен? Зато што си се лишио угледа и моћи коју си имао? Али уколико би видео да би те углед и моћ несумњиво довели до неправде, грабљења и насиља због којег би потпао под осуду и казну грађанских закона, онда би твоја снуженост нестала, јер би свакако претпоставио једноставан живот срамоти и казни... Зашто узвикујеш, ридаш и ропћеш? Због тежине боле-

сти? Али када би унапред знао колико би ти само штете нанело здравље, оставио би и вапаје и плач и ропот. Јер би свакако схватио да је боље претрпети једно зло, него остала, многа и још тежа. Прекомерна туга у невољама бива управо због тога што ми не увиђамо и не знамо шта ће се касније догодити. Истина, ми не видимо и не предвиђамо будућност, али зато имамо веру, која укроћује тугу и доноси човеку утеху. Призови своју веру у време несреће твоје и послушај чему те она учи. Она ти говори да све бива од Бога и да се без Бога ништа не дешава. Она ти говори да Бог, као Отац, најчедољубивији од свих отаца, шаље нам болести и невоље на нашу корист. Она ти говори да ти мала и привремена казна доноси бесконачну славу и вечно царство. Уколико поверујеш и увериш се да је ово истинито, чврсто и неоспорно, такво ће уверење бити мелем за сваку твоју жалост: оно ће ти отрти сузе са очију, усладити горчину болести, разгнати душевну буру и донети тишину и радост у срце.

Многе је и велике невоље искусио Цар и пророк Давид. Много и премного су га утњетавала Саулова неправедна гоњења, срце му је ранила неочекивана смрт детета које му је родила Вирсавеја, жалостили су га чести ратови са непријатељима, узнемиравао га је напад његовог сина Авесалома и његова жалосна смрт је у њему узроковала уздахе и горке сузе. У време невоља он се својим мислима окретао и овде и онде, не би ли нашао утеху, али узалуд ју је тражио, јер његова душа никако није могла да се утеши. „одби душа моја да се утеши“ (Пс. 76, 3). Али сетио се, каже, Бога: „Сетих се Бога“ (Пс. 76, 4). Шта ово значи? Он је у своме сећању сваг-